

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SACRAMENTO|| POENITENTIAE.|| QVATVOR LIBRIS COM-||REHNSA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

Cap. I. Proponitur doctrina Catholica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54092)

CAETERVM, ne opus hoc nostrum imperfectum relinquamus, operæ pretium esse duximus, doctrinam Ecclesiæ Catholicæ in medium adferre, & quæ vel Lutherus obiecit olim, vel nunc eius discipuli aduersus eam obiiciunt, breuiter refutare.

CAPVT PRIMVM.

Proponitur doctrina Catholica.

SITVR Tridentinum Concilium sess. 14. cap. 4. septem capita de Contritione proponit, quæ apud Catholicos omnes certissima esse debent. PRIMVM est, Contritionem esse dolorem animi, ac detestationem de peccato commisso, cum proposito non peccandi de cetero. ALTERVM, Contritionem lapsis semper fuisse necessariam ad veniam obtinendam. TERTIVM, post Baptismum debere esse coniunctam cum fiducia diuinæ misericordiæ, & cum voto præstandi cetera, quæ ad Sacramentum Pœnitentiæ requiruntur. QVARTVM, Contritionem charitate formatam reconciliare hominem, etiam antequam Sacramentum actu percipiatur. QVINTVM, Contritionem imperfectam, quæ attritio dici solet, quæ ex metu Gehennæ concipitur; si voluntatem peccandi excludat, & cum spe veniæ sit coniuncta, non solum non facere hominem magis peccatorem, sed esse donum Spiritus sancti, & vtilem ad iustificationem. SEXTVM, Attritionem sine Sacramento, quod re ipsa percipiatur, non posse per se ad reconciliationem peccatorem perducere, eum tamen ad gratiam in Sacramento suscipiendam disponere. SEPTIMVM, Contritionem non esse coactam & extortam, sed liberam, & voluntariam.

Ex his capitibus habemus, quid sit Contritio, quæ eius necessitas, quæ species, quis effectus: sunt autem de his omnibus controuersiarum decem. PRIMA, An Contritio sit actus bonus, & liber, & num ad Legem, an ad Euangelium pertineat. SECUNDA, An sit actus solius liberi arbitrij. TERTIA, An includat odium, ac detestationem peccati præteriti.

QVART-

QVARTA, An includat propositum benè viuendi. QVINTA, An sit necessaria ad iustificationem. SEXTA, An summum dolorem exigat. SEPTIMA, An vim habeat peccatorum Deo reconciliandi. OCTAVA, An ante Absolutionem Sacerdotis. NONA, An peccata omnia delere queat. DECIMA, An attritio sit donum Dei.

CAPVT II.

Contritionem esse actionem bonam, & liberam, atq; ad Euangelium pertinentem.

VT à PRIMA quæstione principium faciamus: Sciendum est, magnam partem Lutheranorum in ea sententia esse, vt Contritio nihil sit aliud, nisi terror quidam cōceptus ex consideratione peccatorum, & suppliciis, quæ diuina lex peccatoribus comminatur. Cui dogmati tria veluti paradoxa adiungunt. PRIMUM, Contritionem non esse liberam, sed coactam, & extortam; immò non esse actionem, sed meram passionem: non enim homo se ipse conterit, vt ipsi dicunt, sed Deus est qui eum conterit malleo legis, & minarum. SECUNDVM, Contritionem ad Legem, non ad Euangelium pertinere; Lex enim est, quæ supplicia comminādo terret, Euangelium autem Christum offerendo consolatur: proinde Pœnitentia, quæ Contritione & Fide (vt ipsi loquuntur) constat, partim à Lege, partim ab Euangelio pendet. TERTIVM, Contritionem nō modò non esse opus bonum, sed etiam hominem omnino opere spoliare; & peccatis ac maledictionibus replere, & eo modo mortificare, atque occidere, vt deinde per Fidem uiuificetur, & resurgat, ac bonis omnibus repleatur.

Lutherus in prima disputatione contra Antinomios, proposit. 2. scribit, Contritionem esse tactum, & sensum legis in conscientia: & proposit. 30. scribit, esse afflictionem, ac passionem, quam conscientia pati cogitur, etiam si nolit. In articulis quoque Smalchaldicis, tit. de Pœnitentia, dicit Contritionem non esse actiuam, sed passiuam; & comparat Legem fulmini prostermenti, & citat verba illa Hierem. 23. *Verba mea sunt quasi malleus conterens petras.*